

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Elszámoltatás ár:
Negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 3 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a kéziratok címzendők

Hirdetéseket és nyiltéri közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékel áron számít fel.

Bűnbánó hangok a koalícióból.

Tudvalevőleg a Budapesti Hírlap az irányadó koalíciós szócso. Ugy a kormány, mint a képviselőház számtalvó tagjai nyíltan vagy burkoltan e szócso. von keresztül bocsátják világgá gondolataikat.

A lap múlt pénteki száma igen figyelemre méltó cikket közöl vezető helyen.

Dacára annak, hogy a cikk kommentárja koalíciós maszlaggal van bevonva, félreismerhetetlenül kihangzik az írás sorai közül a bűnbánás hangja. A 48-as párt humberg-politikáját és a régi gárda nyílt politikáját tárgyaló sorokat itt közöljük:

»A függetlenségi párt nincsen meglegedve koalícióbeli helyzetével, melynek legsúlyosabb terheit viseli, mely presztizsét veszélyezteteli, mert a kárból a nagyobb az övé, ellenben a haszonból a többi pártoké a nagyobb rész. Így, ha már függetlenségi léte hatvanhetes politikát kell csinálnia, akkor inkább csinálja ezt maga, a hatvanhetes nélkül s reméli is, hogy a hatalom teljes birtokában és a kartel-bankkal vívmányképpen, sikeresen kormányozná az országot tiz-tizenöt évig.

Nem lehet tagadni, hogy ehhez hasonlót csinált valamikor Tisza Kálmán. Nemi különbségek vannak, részben az egyiknek, részben a másik dicséretére. Tisza fűzőt csinált a hatvanhetesekkel, amikor hatvanhetes alapra állt. A mostaniak elfogadják a hatvanhetes hatalmat, de ki kívánják belőle zárni a hatvanhetes politikusokat. Ez azt jelenti, hogy hatvanhetes politikát akarnak csinálni meggyőződésük nélkül és akiknek meggyőződésük a hatvanheté, azok kizáratnak a hatalomból.

Tisza Kálmán, mikor szegre akasztotta elveit, legalább megváltoztatta a régi céget is. Elnevezte az új pártot szabadelvűnek. A mostaniak szegre akasztják az elvet, de a nevékhöz, a régi céghöz ragaszkodnak.

A mostaniak, igaz, hogy külön vagy kartel-bankot ígérnek, amihez hasonlót Tisza nem ígért; ellenben akkor pénzügyeink oly megrongált állapotban voltak hogy az országot a pénzügyi katasztrófától kellett megmenteni s ez volt az a nagy ok, amelylyel Tisza Kálmán a maga lépését megmotiválta.

Igy áll a számvetés 1875 és 1909 között. És habár mi nem tartozunk azok

közé, akik azt hirdetik, hogy az országos politika: versenylovaglás szűz elveken hanem küzdelem, önmagtagadás, sőt önfeláldozás a nemzet szolgálatában, amely igen sokszor anyagi és erkölcsi veszteségekkel jár a szereplő egyénekre nézve: mégis meg kell vallanunk a nagyobb erkölcs Tisza Kálmán eljárásában volt.

Mert hiszen világos a kettő. Ha Justh Gyula előterjesztését a király elfogadja, s a függetlenségi párt átveszi a kormányt a bankon kívül minden függetlenségi programpon sulyos elejtésével, akkor rövid időn belül bármely címen megalakul az a párt, a mely a kormányra jutottak hagyatékára ráteszi a kezét s az új helyzetet a képmutatás bélyegét fogja rástírni. Mert azt az új kormánypartot mindennek el lehet mondani, még függetlenségének is, de őszintének nem. Hogy ez őszinteség hiánya kinek a rovására menend: a függetlenségnek-e vagy a hatvanhetének, — azt manap nem lehet előre megmondani. Tehát azt sem, mely hazafiak bizalmára lesz a hatvanhetes-függetlenségi kormánypart méltó. Mert a hatalom föltétlen birtoka, kellő erkölcsi tartalom nélkül romlkony.

Ellenben ha ő felsége egy vagy két oknál fogva nem találná elfogadhatónak Justh Gyula programját, mi lenne akkor? — Óriási felfordulás.

Itt komoran és megdöbbenve kell megállnunk.

Felfordulást provokálni azért, mert a negyvennyolcas függetlenségi párt nem jut a hatvanhetes hatalom teljes birtokába? Ezt Magyarországnak meg kell gondolnia és Magyarország meg is fogja gondolni.

Milyen tanulságot kell mindebből levonni?

Elsőben is nyilván azt a primitív igazságot, hogy amit a negyvennyolcas és hatvanhetes pártok egyesülve, vezérek pedig egyetértve nem voltak képesek elérni, annak elérését józanul nem lehet várni e pártoknak csak egyikétől és a vezérek meghasonlásától. Gyermekes föltevés, hogy amit Ausztria vagy a király nem adhatott meg az összeségnek, azt meg fogja adni a résznek. A függetlenségi mozgalma tehát nem hasznára, hanem csak kárára van a nemzetnek. Mert, s ez a második következtetés az előzményeknek: ha a koalíció laza s bomlkony szervezete nem elég erős, hogy eredményeket biztosítson: akkor szorosabb, erősebb, szilárdabb egységre kell törekedni s az elérhetők megjelölése mellett sziklaszilárdan meg kell állani. Nem a hatalmat kell keresni, hanem az erőt. Mert erő nélkül nincs hatalom s ami van, az romlkony és nagyon mulandó. Nem az alkotmánypartot kell föntartani, nem a függetlenségi partot kell a jövő számára (hatvanhetes alapon!) megmenteni, mert az egyik sem cél, egyiket sem érdemes se föntartani, se megmenteni, mert ha belekapott a bomlás, nem is lehet.

Az országot kell megmenteni, a nemzet szolgálatát kell szervezni, nyíltan, becsületesen; ki kell tűzni az elérhetőséget és föl kell szólítani minden becsületet hazafit, hogy e zászló alá sorakozzék. Hivni kell minden munkaerőt, minden jellemet és minden képességet. És ha akad egy nagy párt, amely csak azt írja zászlójára, hogy megvalósítsuk valahára Deák Ferenc vívmányait, a paritást, mely törvényekben foglaltatik és egyetlen célja, hogy végre Bécsben is elismertessük ezt a paritást: ez országos munka lesz és nem pártvillongás.

Ne felejtsek el, vagy tanulják meg az új függetlenségi, akik ma a hatalom birtokáért és nem lényegéért oly messze hajlandók eltávozni eddig hirdett álláspontjuktól, hogy a perszonális unió tanítása Deák Ferencről származik. Ez volt az általa föllított jogi álláspont. A kiegyezés a pragmatika szankció alapján a tényleges helyzet rendezése, nem egyéb. A jogi álláspont főmarad, a kiegyezés intézményei, a valóság, a ténylegességek, a kölcsönös érdekek lehetetlenné teszik az elvont elvnek tiszta érvényesülését; de főmaradását, mint jogelvet, el nem homályosíthatják. Se nem hasznunk, se nem érdekünk, hogy e dolgokat fesszegessük, de ez politikai életünk alapja, kezdete és vége. És amely párt egyikét évtizeden belül valová tudja váltani, ami Deák Ferenc törvényében le van rakva, — az egy új ezredév számára megmentette — nem Magyarországot, hanem a magyar nemzetet.

E munkához azonban nem a pártok versengése juttat a kormányhatalomért, hanem a leglelkesebb hazafiak versengése a közszolgálatban. Nem a bontás, hanem a tömörítés. Nem a párt megmentése, hanem a haza megmentése. Mert nem a nemzet földadata, hogy egy-egy pártot áldozatok árán is föntartson, hanem a pártoké, hogy önfeláldozással is föntartsák a nemzetet.

Városi közgyűlés. Szentés város képviselőtestülete f. hó 1-én, igen latogatott rendkívüli közgyűlést tartott a túl a kurcai tanácskozó teremben. A közgyűlés egyetlen tárgya: a központi villamtelépi kibővítési munkáinak vállalata adása volt.

Elnök: Mátéffy Ferenc dr. polgármester a gyűlést megnyitva, meleg szavakkal parentálta el id. Szathmáry Pál városi képviselőt, a ki hosszú éveken át egyik buzgó, tevékeny és lelkes tagja volt a képviselőtestületnek s akinek halála fölött érzett részvétet, — a polgármester indítványára, egyhangulag fejezte ki a közgyűlés, erről a gyászoló családot is értesíteni határozván.

Ezután rátértek a napirendre, melynek során Bugyi Antal főjegyző behatóan ismertette a Csongrád villamos világítására nézve Szentés és Csongrád között létrejött szerződést, melynek alapján a városi tanács a szentesi villam-telep kibővítési munkáira a zart ajánlati versenytárgyalást meghirdette; majd szamszerűen csoportosítva mutatta be a versenytárgyalás eredményét és felolvasva a villamvilágítási bizottság erre vonatkozó terjedelmes jelentését, végül előterjesztette a tanács javaslatát, mely a bizottsági javaslatot ajánlja elfogadásra azzal, hogy a Diesel-motoroknak zatos — 5 — 6 havi — határidőn belül, pönale mellett való szállítása és a magyar fegyver és gépgyár részvénytársaságtól való beszerzésére oly módon utasítsák a hazai villamossági részvénytársaság, hogy az esetben, ha az elől nevezett részvénytársasággal — teljes biztosíték nyújtás mellett erre nézve megállapodnia nem lehetne, joga legyen ezen Diesel-motorokat a gráci Wetzler-féle gyárból beszerezni, mely utóbbi esetben a város javára, — a többi kedvezményeken túl, még 10 000 korona árkülönbözet is esik.

Rácz Istvánnak a munkák vállalatba adása ellen nem volna kifogása. Aggályosnak látja azonban, hogy a közgyűlés korábban a kibővítésre 300 000 koronát szavazott meg, most meg masként akar határozni. Szerinte jobb volna, először a korábbi határozatot hatályon kívül helyezni, a mostani javaslatokat kinyomtatva, a képviselők közt előzetesen kisorsítani és csak azután tárgyalni majd a kérdést.

Sándor Mátyásnak sincs kifogása a tanácsai javaslat ellen, csak éppen annyi, hogy a kőműves és ács munkát ne adják ki Bene Istvánnak, aki erre a legelőszöb ajánlatot tette, hanem másnak, mert ő Bene Istvánt megbízhatatlannak tartja.

A felhóztó érveket Bugyi Antal fellet, elosztatva alapos fejtegetéseivel az aggályokat.

Szedér János a maganfogyasztók érdekében szóval fel s egyben kérdezi, vajon nem-e olyan jövedelmező ma már a villamtelep, hogy azt Szentés városnak a maga kezelésébe is érdemes legyen venni.

Gálffy Sándor nem ellenzi a javaslat elfogadását, de az építési költséget 400 000 koronában chajtja megállapítani, melőzendőnek tartja a hozandó határozat birtokon kívül való fölbizethetésének kimondását és végül köteleztetni a kezelő részvénytársaságot, hogy az arammérő órákat egyszer-mindenkor fizetődik törzsdíj ellenében adja ki a maganfogyasztóknak.

Az így felhóztó érveket ismét Bugyi Antal főjegyző világitotta meg kelősen s aztán Balogh János rőfektált Gálffy n a k

az arammérő órák használati díjára vonatkozó felszólalására, melyet elfogadhatónak tart olyképen, hogy e részben való tárgyalások megindítására a tanács utasítsassék.

Bugyi Antal és Gálffy Sándor éltek a zárzó jogával, utóbbi fenntartva indítványait, melyektől azonban utólag, Balogh János felszólalásának hatása miatt állott.

A kérdés ezzel ki volt merítve és a polgármester szavazást rendelt el, még pedig, tekintettel a hozandó határozatnak birtokon kívül való fölbizethetésére, névszerinti szavazást, amelynél azonban a jelenlévő, mintegy 120 képviselő egyhangulag, változatlanul fogadta el a tanács határozati javaslatát. Ezzel a közgyűlés bezaült.

Anyák és csecsemők védelme.

Ennek a hónapnak elején új emberbaráti egyesület kezdte meg működését Budapestn: az Országos Anya- és Csecsemővédő Egyesület. Az intézményes társadalmi jótékonyág főmérék szervezete mellett, melyek a főváros tehetősebb osztályait céljaik érdekében megadóztatják, alig gondolnivalaki, hogy lehetséges még olyan zuga az anyagi és erkölcsi nyomorúságnak, melyet a társadalmi altruizmus a maga jötevő meglévél a legelrejtettebb szenvedést és nélkülözést is felkeresi s magához öleli.

A modern jótékonyagságnak azonban e mellett másik tulajdonsága is van, melyet a nyilvánosságra való erős reaultáság fejlesztett ki benne s a melynek propagandája kissé túlhangos módon jelentkezik. Ez a mód sokszor azt a látszatót hajtja, hogy ez a jótékonyág már erőszakos s keltőereje nem a mindenc kiterjedő emberi részvét, hanem a divat szécsélye, vagy az egyéni ambíciók új érvényesülése. Ez a látszató idegenkedést és bizalmatlanságot szűhet, melyet az önzetlen és szükséges társadalmi jótékonyagságnak nem szabad megcsínylenie. Ennek a forrásnak kiapadhatatlannak kell lennie, a mint olthatatlan az emberi bajok enyhülést áhító szomjusága is.

Azok, a kik az Országos Anya- és Csecsemővédő Egyesületet életre hvitták, olyan sebeker irányították a magyar társadalom gyógyító kezét, melyeket az emberi szemérem legavátosabb, pironkodva lépés s a melyekhez a rekonvaleszké tapintatosan szinte lebujihegyen kell közelítenie, hogy gyógyító szerepét betölthesse. A szegény nők védelme és támogatása az anyaságuk idején, tehát a legcsentebb és legvalóságosabb órákban, mikor helyezték a legtöbb kíméletre, gondoskodásra utalja őket.

A modern társadalmi és gazdasági berendezkedés egyik nagy szociális és erkölcsi foglalkozásán akar az Anya- és Csecsemővédő Egyesület segíteni azzal, hogy a nehéz fizikai munkától, az anyagi nélkülözéstől akarja megmenteni a nőket azt a nagy tömeget, melyre nézve a gazdasági és társadalmi elhagyottság az anyaság hivatását a legvalóságosabb megpróbáltatassa teszi. Azt az erkölcsi gondolatot, mely az újkerri törvényhozás munkásvédő intézkedéseiben az egész világon egyre fokozottabb erővel jelentkezik s a mely a nők védelmét a munka és az ipari termelés terén egyik elsőrendű feladatnak ismeri el, társadalmi eszközökkel teremkenyebb és intenzívebbé akarja tenni az új egyesület. Hivatásának illetén megjelölése természetesen csak nagy általánosságban körvonalazza intencióit. Közlebbből az egyesület célja a szülő nők és a csecsemők halandóságának csökkentésére alkalmas intézmények létesítése; szegény nőnek vállalása és családi állapotra való tekintet nélkül az áldott állapot és szülés, gyermekégy és szoptatás idején való támogatása. Eme cél elérésére az egyesület menedékházat létesít áldott állapotban lévő és gyer-

mekégyas nők számára; otthon lebetegedő szegény nőket egy- és fchérneművel, valamint az apóhászhoz szükséges eszközökkel támogat; szükség esetén gondoskodik a gyermekégy idején a házi szükségletekről (élelmezés, fűtés), valamint kiségtő személyzetéről. Az egyesület ezenkívül foglalkozik a csecsemők védelmével, gyermekvédelmi intézményeket (csecsemő-otthonokat, stb.) létesít, foglalkozik továbbá minden az anyaság védelmére vonatkozó kérdéssel (anyaság csetere való biztosítás, anyák és csecsemők jogi védelme) s ezek törvényes rendezését a társadalmi propaganda eszközeivel előkészíti.

Mint a mondottak mutatják, a társadalom segítségét olyan célok érdekében kéri az anya és csecsemővédő egyesület, a melyeknek társadalmi, gazdasági és nemzeti jelentőségét nem lehet eléggé megbecsülni. Magyarországon s különösen a fővárosban, a hol két esztendőn által való gyermekek halandósága oly elrettentő százzalé, nincs segítség, eszközökben való bőség, buzgótság és odaadás, mely túlzott volna a veszedelem nagyságával szemben. Európa nyugati államaiban a társadalmi tevékenység nagyszerű szervezeteit teremtette meg az anyák és csecsemők védelmének. Párisban egy évszázadnál régebben létesült már Fougeret aszszonyának, egy kőházigazgató leányának alkotása: az anyaság védelmére alakult szövetség (La société de charité maternelle) s a tudományos, politikai és társadalmi közélet legkvalitobbjai haladnak az anya- és csecsemővédő mozgalom élén. A párisi anyavédő egyesület tíz év alatt közel huszonöt-ezer anyának s ugyanannyi csecsemőnek nyújtott segítséget s évenként kevés híján két millió frankot fordít a szűkölködők támogatására nagyszerű intézményekben. Belgiumban, Németországban, különösen Berlínben, még talán hatalmasabb aranyokban növekszik ez a mozgalom, hogy megmentse a nemzet kulturális és gazdasági fejlődésének legdrágább anyagát, a csecsemő-gyermekeket, az anyák megvédése után.

A magyar társadalom már eddig is méltó részt kívánt magának a gyermekvédelem munkájából, az Anya- és Csecsemővédő Egyesület ezt a munkát egy eddig nélkülözött szervezettel fogja pótolni, a mely teljessé teszi a társadalomnak az arra utalt ezrek iránt való humanus gondolkodását. Az egyesület anyagi megerősödésével parhuzamosan az egész orszagra ki fogja terjeszteni működését; munkája egyelőre a főváros területére szorítkozik, akciója élén lelkes uriaszonyok állanak, az ő szívükben fogant meg a társadalmi jótékonyág legfrissebb vírtága: az anya- és csecsemővédelem nemes gondolata. Az egyesület a Váci-utca 19. szám alatt már hivatalosan is berendezkedett. Egyelőre hazai segítség nyújtására szorítkozik partfogoltjaival szemben az őszre azonban már egy menedékház berendezését tervezi, mely az anyaság idejére födelet és támogatást nyújt majd az arra szorulóknak.

M. J. dr.

Ujdonságok.

Szentés, 1909. február 4.

— **Közigazgatási bizottság.** Csongrád-vármegye közigazgatási bizottsága a f. hó 8-án, hétfőn délelőtt tartja e havi rendes ülését, a vármegyeház kistermében. Az ülésen Kelen Béla dr. főispán fog elnökölni, aki különben már szombaton Szentésre érkezik, hogy az znapni színházi estélyen is résztvegyen.

— **Bánó Jenő felolvasása.** A szicíliai földrendés által sujtott száz és száz ezer szerencsétlen emberársaink fölségelésére f. hó 6-án, szombaton este, a városi színházban tartandó estély műsorának bizonyára legérdekesebb száma Bánó Jenő, Mexikó budapesti főkönyvtárnak felolvasása lesz Mexikóról, az ő második hazajáról, melynek öslakóit, a

k o l t e k - e k e t , a tudós felolvasó megelépedően hozza rokonságra az ősmagyarokkal. B á n ó Jenő erről január 31-én, ugyancsak a szicíliai szerencsétlenek javára, Szegeden tartott felolvasást az ottani városához nagyteremben, melyet az alkalomra Szeged közönsége szorongással megtöltött és e felolvasása során kifejtette, hogy mikor Mekszikóba került, azonnal észrevette, hogy a mexikóiak temperamentuma és faji sajátosságai nagyon hasonlítanak a magyar ember karakteréhez. Ezeket megjegyezve, beigazoltnak látta a tudósoknak azt az állítást, hogy a toltokok bölcsője Ázsiában ringott és onnan került, a Behring-szoroson át, Amerikába. A toltokok történelmét tanulmányozva megmutatta, hogy azok erkölcsi, szokásai teljesen azonosak voltak a mi őseinkével. Az ő hagyományai is hét törzsről és hét vezérről szólanak. Divott náluk is a vérszerződés csak úgy, mint a mi őseinknél. Az aztékok kegyetlensége és emberáldozatai ismeretlenek voltak a toltokoknál. Föltűnő hasonlatosságot mutat a középamerikai zene a magyar nóták melábusz motívumaihoz. A Mexikóba szakadt magyar ember, amidőn a gitárkiéret mellett előadott bánatos dallamokat hallgatja, itthon képzeli magát az ismert hangok hallatára. Nagyon érdekes az is, hogy az aztékok nemzeti színe szintén a piros-félszöld volt s régi címereiken mindenütt a turulmadár látható. — Szóval B á n ó Jenő nálunk is érdekesen fogja demonstrálni a Mexikó őslakói és a magyarok közötti atyafiságot és felolvasást az őskori leletek feltúntető vetített képekkel is szemléltethetővé téve, bizonyára nekünk is annyi gyönyörűséget szerez a f. hó 6-iki, szombati estélyen, mint szerzett a szegedieknek.

— **Temetik az önálló bankot.** A »N e u e F r e i e P r e s s e « a minisztereink mostani bécsi útjáról a következőket közli: »W e k e r l e minisztereink bécsi útja a politikai helyzetben nem hozott döntést és nem változtatott az általános helyzetben. A kartelbankok álláspontját, amelyre a magyar minisztertanácsos helyezkedett, az osztrák kormányéppolyan határozottan visszautasítja most is, mint eddig. A két miniszterelnök azonban abban a tekintetben egy véleményen van, hogy törekedni kell a bank tárgyalásokat nyugodtan folytatni, nehogy előre nem látott események válságot idézzenek elő, mielőtt a békés megegyezés útjából nem törekedtek minden akadályt elhárítani.

— **Gyilkosság Dorozsma közelében.** A dorozsmai furdó közelében hétfőn meggyilkoltak egy gazdát és a tüntény gyanyját két szökött katonát terhel. Az esetről a következő hírt kapjuk: Földi István atókházi gazda hétfőn hajnalban, gabonával rakott szekéren Szegedre igyekezett és a gazdát T a n a c s J n o s domaszéki ember, a szerkén subában ülve bár, de holtan találta a dorozsmai furdó közelében. T a n a c s J n o s ahogy meggyőződött róla, hogy Földi István, akinek orran száján szivárgott a vér, — halott, rögtön L a s z l ó K a l m á n z e g e d tanyai kapitányhoz sietett, hogy az esetről jelentést tegyen. A tanyai kapitányságról Szegedre telefonáltak, honnan T e m e s v a r y Géza dr. alkapitány rögtön a helyszínére rándult. — A meggyilkolt ember ekkor is a kocsin ült még, megüvegesedett szemmel subájába burkolva és egyik kezében a gyeplőt szorítva. Mikor a subából kihámozták, ekkor látták, hogy át van löve. A golyó a mellén hatolt be és a hátán jött ki. A zsebében 70 korona pénz találtak, tehát nem rablógyilkosság áldozata lett. Megtalál-

tak a zsebében egy adókönyvecskét is, abból állapították meg a kiletét. A vizsgálatot vezető alkapitányunk első gondolata az volt, hogy nem revolverlövés ölte meg a gazdát és ezen a nyomon haladva, szenzációs dolgot állapítottak meg. Megtudták, hogy a 46 ik gyalogezred szegedi kaszarnyájából az előző estén, a falon átmaszva, két katona: a dorozsmai illetőségű T ó t h H a d r o p á c s S a n d o r tizedes és a deszki illetőségű S z i r o v i c z a P a l közlegény megszöktek és magukkal vitték a Mannlichert meg 10—10 drb. éles töltényt is. A két katonát a domaszéki országoton látták s a Földi István testén tántogó hatalmas seb mellett minden más jel is arra vall, hogy a gazdát a két szökött katona ölte meg. A rendőrség a tettesek kézhezkerítésére a legszélsebb körü intézkedéseket tette meg, de eddig sikertelenül.

— **Dögl Adolf pénzügyigazgató lett.** Több hete szó volt arról, hogy D ö g l A d o l f pénzügyi tanácsost, akit mint szegedi helyettes pénzügyigazgatót varmegyénk közönsége is előnyösen ismer rendkívül humanus bánásmódjáról, pénzügyigazgatóvá léptetik elő. A kinevezése azonban a derék, képzett tisztviselőnek csak most történt meg és a pénzügyi tisztviselő hivatalos lapja csak most közölte, hogy D ö g l A d o l f komáromi pénzügyigazgató lett. Addig azonban, míg mostani ügykörének kezén levő fontosabb akitáit le nem zárja, D ö g l A d o l f még Szegeden marad, az ottani pénzügyigazgatóság kötelékében s csak azután veszi át Komáromban új hivatalát.

— **Meg kell szavazni az ujoncokat.** J u s t h G y u l a képviselőházi elnök nevezetesi bécsi audienciája óta napok teltek el és sehogy se akar bekövetkezni az a fordulat, amelyet a vérmes reményű negyvennyolcas curukok, ennek a kihallgatásnak az eredményeképpen vártak. Döntés egyhamar nem is fog bekövetkezni, annál kevésbé az amit annyira lettek: a függetlenségi kormány eljövetele. Egy hatvanhetes, beavatott politikus a helyzetről különben a következő érdekes kijelentést tette: — Mind szemfényvesztés az, ami J u s t h audienciája óta történik, vagy történni látszik. Nem igaz, hogy J u s t h bármelyes biztatást hozott volna magával akár a bank dologban, akár egyebekben. Biztos információ van, hogy a király meghallgatott ugyan minden előterjesztést, de eddig mindenre csak egy stereotip válasza volt: »E r s t m u s s i c h m e i n e R e k r u t e n h a b e n ! « — Előbb meg kell kapnom az ujoncaimat. A király egyáltalában semmiféle tárgyalásba nem bocsátkozik, míg ez a többség annyira megfélekedzik többségváltóról, hogy a rendes évi ujoncjavallékot föltételekhez akarja kötni. Erre kell azt visszavezetni, hogy J u s t h G y u l a vizsgálata óta csak egyetlen pozitívum jegyezhető fel: az ujoncjavaslatokat mégis sürgősen napirendre fogják tűzni és J u s t h G y u l a volt az, aki a függetlenségi pártkörben kioktatta a renitenséket, hogy a többségnek erkölcsi köteleességei vannak s az ujoncokat egy percig sem szabad tovább határolni. A királyi szó azt jelenti, hogy az ujoncok megszavazása előtt a király semmiről sem akar hallani, azután pedig majd megmondja, hogyan döntsön.

— **Gazdabál.** A gazdasági egyesület fiatal gazdátjait által vásár szombatján, a színházteremben rendezett táncmulatság, mint előrelátható volt, a legzebb erkölcsi és anyagi sikerrel folyt le és mint már évek óta, ezúttal is ez volt a farsangi évad leglátogatottabb mulatsága. A páholyok is mind megteltek, a terem képe pedig igazán fesztői és bájos volt, a benne fel-alá hullámzó

báli sokadalommal. Rendkívül sok szép leány és menyecske vett részt a mulatságban, mely kedélyes, fesztelen és szinte csapongó kedű volt, úgy, hogy reggel 5 órakor szakadt csak vége a vigadozásnak.

— **A mindszei munkásházak.** A mindszei munkásházatelep építési ügye végre oda jutott, hogy értesülésünk szerint C i c a t r i c i s L a j o s dr. alispán legközelebb már Mindszeire utazik a telep céljaira kieszemelt és megvásárolt telkek kiosztása iránt megkezdendő tárgyalásokra. Mindszei munkásházák körében természetesen öntömmel várják az alispán odaérkezését. Az emberek egymást riasztgatják ugyan, hogy egy és más telekátíratási nehézségek merültek fel, melyek a telek-kiosztást hátráltatják, de ezen nem szabad fennakadni, mert az alispán ügyseretete és faradhatatlan turgalma bizonyára el fogja ezeket az akadályokat is harítani a mindszei munkásházak építésének útjából.

— **Öngyilkosságok.** Két öngyilkosság történt a napokban a városban. Az egyik esetben I l y é s M i k l o s pénzügyőr főigazgató lőtte magát főbe a Fischer-féle tyulpiaciári vendéglőben s az első orvosi segínyt C s á k B é l a dr. nyújtotta neki, akit rögtön elhívtak. Az öngyilkos pénzügyőr masnap reggelre meghalt. A másik öngyilkos K á s a J á n o s n é B u r k u s M a r i a , aki míg férje egy közel tanyán dolgozott, magára zarta a lakása ajtóját és az ajtó sarokvasára akasztotta magát. Mire a munkából hazatérő férje a lakásba behatolhatott, már halott volt.

— **Felolvasások.** Az izraelita hitközség kebelében alakult felolvasó bizottság legközelebbi felolvasó estélyét f. hó 7-én, vasárnap délután fél 6 órakor tartja meg, a zsidó iskola termében, L a n t o s R ó z s i k a hisaszszony és dr. F e n y e s i A d o l f úr közreműködésével. — A feleispárti iskolánál folyó hó 7-én délután Pap Lajos ev. ref. körlelkész úr a szentesi ref. egyház történetét olvassa fel, E t a n u s g o s m u n k a t a körlelkész úr az Egyház régi irataiból összegyűjtve állította elő. Felhívjuk a ref. Egyház híveit, hogy érdeklődve az Egyház ősi történetének ismeretéről, minél szélesebben jelenjenek meg a tanulságos felolvasáson.

— **Előléptetés.** B a g á r i K á l m á n m. kir. gazdasági kerületi felügyelőt, akinek kerületébe varmegyénk is tartozik, a földművelésügyi miniszter a nyocadik fizetési osztályba léptette elő.

— **A szombati színházi estély** iránt, melyet a szicíliai földrendés által sújtottak segélyezésére rendeznek, széles körben fölébredt a közönség érdeklődése, a belépőjegyek kaposak s ma már igen csak megállapítható, hogy az estélynek a kívánt anyagi sikere is meg lesz. Az estélyre szóló belépőjegyek mostantól Banyai J u d o t a K o s s u t h t e r i kereskedésben válthatók előre és ugyanott vehetik át belépőjegyeiket azok is, akik ilyeneket C s e r g ö K a r o l y dr. varm. jezőnél előjegyeztek. A B a n ó J e n ő felolvasásával kapcsolatos vetített képek bemutatásához szükséges vetítógép, melyet a budapesti Calderoni-cég, a jótékonycélra való tekintettel, díjazatlan engedett át, már megérkezett és felszerelését ma eszközlik a színházban.

— **Tüzeset.** A vasárnapról hétfőre virradó éjszakan, hajnali 2—3 óra közt tűz ütött ki R e i s J ó z s e f I V. kerület Soós-útcá 6-ik számú házában, mely bérbe van adva. A tüzöltök gyorsan a veszedelem helyén voltak, megfelelő segítség is volt és szinte emberföltöri erővel végzett sérény mentő munkájuknak köszönhető, hogy bár a nádfelelő lakóház és melléképülete pár perc alatt lángtengerben állott és teljesen el is hamvadt, az épülethez ragasztott boltelhelyiséget mégis meg tudták menteni úgy, hogy abban a tűzveszedelem kárt nem tett. A tűz keletkezé-

sének oka ismeretlen. Az épület és raktár különben biztosítva volt és így a kár megtérül.

— **Mozgóképek a szicíliai földrengésről.** A szegedi Uránia, mely napok óta tart a Petőfi-szálloda kávéházhelyiségében, ingyen bemenet mellett, sikerült és érdekes mozgóképek-előadásokat, a jövő héten vasárnap, hétfőn és kedden este, a városi színházteremben, eskély belépő-díj mellett, a szicíliai földrengés pusztításait és a szencsétlenség által sújtott országban folyó mentő munkálatokat fogja bemutatni mozgóképekben, eredeti fölvételek után a melyek Budapest kivételével még sehol bemutatva nem lettek. Az érdekes, sorozatos mozgóképek-előadásokra felhívjuk olvasóink szíves figyelmét.

Vérszegénység

ellensúlyozásul tessék SCOTT-féle Emulsiót használni, a mely a vért gazdagítja és a test húsát szilárdá és egészségessé teszi.

A SCOTT-féle Emulsió

egyaránt hatásos fiatalnak és öregnek. A gyors javulás meglep és kielégít.

Próbálják meg

és meg fognak erről győződni, mint ahogy ezren és ezren győzöttek meg róla az utolsó 32 év lefolyása alatt.

Az Emulsió vásárlásánál SCOTT-féle módszer védjegyét — a halászt — kérjük figyelembe venni.

Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér.

Kapható a gyógyszerárakban.

Felélés szerkesztő: **BÁNFALVI LAJOS.**

Kiadótulajdonos »Szentés és Vidéke« nyomda.

Mozgóképszínház

a Petőfiben.

Szíves tudomására hozom a t. közönségnek, hogy ezentúl ma és minden este mozgóképszínházi előadások lesznek a Petőfi-szállóbeli kávéház-helyiségemben, naponként új műsorral, szabad bemenet mellett.

Az előadásokat a szegedi

Uránia-társaság tartja.

Tiszta italok és izletes, kitűnő ételek kiszolgálásáról, vendégeim teljes megelégedésére állandóan gondoskodom.

A t. közönség pártfogását kéri,

tisztelettel

Pirithy Mátyás

vendéglős.

Kiadó lakás és üzlethelyiség

A Weisz-udvarban Kléner Ferenc cukrász által birt lakás és üzlethelyiség a berendezéssel együtt március 1-től hasznonbérbe kiadó. Értekezni lehet ugyanott a tulajdonos özv. Weisz Bernátnéval.

M e g h í v á s.

A „Szentési Kölcsönös Segélyző Szövetkezet“

f. é. február 14-én (vasárnap)
d. e. 10 órákor saját helyiségében

évi rendes közgyűlést

tart, melyre úgy az 1906, 1907 és 1908, mint a f. 1909 évben belépett üzletrészes tagok ezennel meghívhatnak.

A közgyűlés tárgyai :

1. Igazgatói jelentés az igazgatótanács 1908. évi működéséről és a szövetkezet üzleti viszonyairól.
2. A felügyelő bizottság jelentésével kapcsolatban az 1908. évi megvizsgált zárszámadás beterjesztése s úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvény megadása.
3. Az 1909. évi költségvetés tárgyalása.
4. A közgyűlés előtt legalább 3 nappal az igazgatóságnál benyújtott írásbeli indítványok tárgyalása.
5. A jegyzőkönyv hitelesítésére 2 tag kiküldése.

JEGYZET. A megvizsgált 1908 évi zárszámadás, az összes üzletrészesek névjegyzéke, az évközből be- vagy kilépett tagok kimutatása a közgyűlést megelőző 8 napon az intézet helyiségében a hivatalos órák alatt megtekinthető.

Szentés, 1909. évi febr. 3.

Balázsovits Norbert
igazgató.

Eladó.

Fábián-Sebestyén határában a V o s i t s-féle birtok. Ertekezni lehet I. ker. Kurczaparti utca 58. sz. alatt Danielisz Károlylyal.

Kiadó lakás.

A helybeli református egyház piactéri bérházában levő s eddig Sinóros Szabó Sándor ügyvéd úr által hasznonbérrelt lakás folyó évi ápril. 24-ik napjától kezdődőleg hasznonbérbe kiadatik. A lakás áll három utcza és egy udvari szobából, előszobából és a szükséges mellékhelyiségekből. Bővebb értesítést a lakásra vonatkozólag a gondnoki hivatal ad.

Szentés, 1909. febr. 3.

3—1

Zolnay Károly
főgondnok.

Kiadó lakás.

A III. ker. Horváth Gyula utca 40-ik számú háznál, két szoba, előszoba, konyha, éléskamra, fűskamra és külön padlásból álló udvari lakás Szt.-György naptól hasznonbérbe kiadó. Ártezi-kút az udvaron. Értekezni lehet ugyanott, vagy lapunk szerkesztőségében, a tulajdonossal.

MEGHÍVÁS.

A

„Szentés-Vidéki takarékpénztár“

1909. évi február hó 6-án délelőtt 9 órákor, saját házában

évi rendes közgyűlést

tart, melyre a t. részvényesek tisztelettel meghívhatnak,

Tárgysorozat :

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag megválasztása.
2. Mérleg előterjesztése. Igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése. A tiszta jövedelem felosztása és az osztalék kifizetési határidőnek megállapítása.
3. Igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
4. Igazgatósági javaslat 16700 koronának a veszteség tartalékalaphoz az osztalék tartalékalaphoz áthelyezése iránt.
5. Szavazatszedő küldöttség megalkotása, igazgató, aligazgató és 5 felügyelő bizottsági tag megválasztása.
6. Az alapszabályok 27. §-nak 8. pontja értelmében netán benyújtott indítványok tárgyalása.

Szentés, 1909. január 12-én.

Fekete Márton,
kir. tan. elnök.

Jegyzet. A mérleg — a részleteket feltüntető mellékletekkel együtt s az igazgatósági és felügyelő bizottsági jelentések az intézet hivatalos helyiségében a közgyűlés napjára a részvényesek számára közszemlélésre vannak kitéve.

Az alapszabályok 84. §-a értelmében a szavazni kívánó részvényes a szavazáshoz szükséges igazolványt a közgyűlést megelőző 8 nap alatt az intézet hivatalos helyiségében átveheti — ha magát a közgyűlést megelőzőleg legalább 30 nappal saját nevére írott részvénynyel igazolta.

A 14 számú szelvények február 8-tól kezdődőleg intézetünk pénztáránál, valamint Budapestben a Magyar országos központi takarékpénztár-nál váltatnak be.

Eladó ház.

Beller László örököseinek Daruútcza 14 számú házuk és az ártéri ástott Tisza mellett 13 részlet földjük kevező fizetési feltételek mellett **eladó.** Értekezni lehet ugyanott. 10—5

4 és 5 éves egy koronás heti betétes

részletek

már jegyezhetők

a Szentés vidéki takarékpénztárnál. 15—6

Kiadó lakások.

Szeder János Kossuth-utcza és Sarkadi Antal-utcza házáinál több lakás kiadó.